

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. gegužės 19 d. Nr. 21RE3-65(AG3-62/24-2023)

Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas), Lino Dagio, ir Svetlanos Sinkevičienės,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal *L. K. (duomenys neskelbtini)* skundą atsakovei Šiaulių rajono savivaldybės administracijai dėl sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja *L. K. (duomenys neskelbtini)* (toliau – ir Pareiškėja) Komisijai pateikė skundą „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus“ (b. l. 1-2), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Atsakovė) 2023 m. kovo 3 d. sprendimą Nr. SPS-511 (25.3E) „Dėl vienkartinės pašalpos skyrimo“ (toliau – Skundžiamas sprendimas) ir įpareigoti Šiaulių rajono savivaldybės administraciją priimti naują sprendimą.

Skunde Pareiškėja nurodo, jog nesutinka su Atsakovės sprendimu neskirti vienkartinės pašalpos, nes pasak Pareiškėjos, pagal įstatymą galima kreiptis dėl ortodonto paslaugų kompensavimui.

Teigia, jog augina dvi nepilnametes dukras, yra registruota Užimtumo tarnyboje, gauna socialinę pašalpą. Pareiškėja teigia, jog sumokėjo 800 Eur už ortodonto paslaugas, todėl tikisi, jog bus kompensuota bent pusė patirtų išlaidų.

Atsakovė Šiaulių rajono savivaldybės administracija atsiliepimu (b. l. 11-12) skundą prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė nurodo, jog Asmenys susiduriantys su finansiniais sunkumais turi teisę kreiptis į savo gyvenamosios vietos savivaldybę dėl piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams (socialinės pašalpos, būsto šildymo, karšto bei geriamojo vandens išlaidų kompensacijų).

Atsiliepime cituojamas Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 2 dalis.

Nurodo, jog Šiaulių rajono savivaldybėje piniginių socialinė parama skiriama vadovaujantis Šiaulių rajono savivaldybės Piniginių socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 31 d. sprendimu Nr. T-203 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės Piniginių socialinės paramos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Šis Aprašas taikomas nepasiturintiems gyventojams, deklaravusiems gyvenamąją vietą ar įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą Šiaulių rajono savivaldybėje, ar asmenims, nedeklaravusiems gyvenamosios vietos ir neįtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, tačiau faktiškai gyvenantiems Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje, taip pat asmenims, kurie Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje nuomojasi būstą.

Teigia, jog Pareiškėja, būdama Šiaulių rajono gyventoja, 2023 m. kovo 3 d. pateikė prašymą Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriui (toliau – Skyrius) dėl vienkartinės pašalpos skyrimo. Iš Skyriaus turimų duomenų matyti, kad *L. K. (duomenys*

neskelbtini)šeimai nuo 2022 m. balandžio 1 d. paskirta ir mokama socialinė pašalpa, todėl jos prašymas buvo priimtas ir nagrinėjamas Šiaulių rajono savivaldybės socialinės paramos skyrimo komisijos posėdyje.

Pagal Įstatymą Šiaulių rajono savivaldybės taryba nustato pagrindus ir baigtinį sąrašą atvejų, kada gali būti skiriama piniginė parama (vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa). Apraše, kaip ir nurodyta Pareiškėjai pateiktame atsakyme, nėra numatytos kompensavimo tvarkos ortodonto paslaugoms apmokėti. Iš skundo turinio nėra aišku, kokį įstatymą pareiškėja įvardija, kaip pagrindą vieną kartą per metus skirti jai kompensaciją už suteiktas ortodonto paslaugas.

Atsakovė atkreipia dėmesį, jog Aprašas numato, kad piniginė parama, sutrikus asmens sveikatai, skiriama: 1. onkologinės ligos ir sunkios ligos atveju (39.1. papunktis); 2. gydymosi išlaidoms kompensuoti (būtinoms medicininiams tyrimams atlikti, būtinų receptinių nekompensuojamų vaistų – pagal gydytojų išduotus galiojančius receptus, siuntimus, išrašytus ne vėliau nei prieš 6 mėnesius nuo prašymo pateikimo dienos, pateikus apmokėjimo kvitus ar gydymo įstaigos išduotą pažymą apie reikalingų medicininių priemonių įsigijimą, išskyrus kompensuojamus vaistus ir medicines priemones) (40.1.1. papunktis); 3. gydyti siunčiamų asmenų kelionės išlaidoms kompensuoti (40.1.2. papunktis); 4. gyvybiškai būtinos medicininės įrangos įsigijimas, pateikus tai patvirtinančią medicininę pažymą (40.1.3. papunktis). Atsižvelgiant į tai, kad Apraše nėra numatyto atvejo apmokėti ar kompensuoti patirtas išlaidas už ortodonto paslaugas, todėl 2023 m. kovo 30 d. Šiaulių rajono savivaldybės administracijos socialinės paramos skyrimo komisija, priėmė sprendimą rekomenduoti neskirti L. K. (duomenys neskelbtini) vienkartinės pašalpos, nes prašymas neatitinka Tvarkos aprašo nurodytų reikalavimų. Neturint teisinio pagrindo kompensuoti visas patirtas išlaidas už ortodonto paslaugas, nesvarstytinas ir dalinis patirtų išlaidų kompensavimas.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Skundžiamo sprendimo, kuriuo Atsakovė netenkinio Pareiškėjos prašymo dėl kompensacijos už ortodonto paslaugas skyrimo, teisėtumo.

Nustatyta, jog Atsakovė, gavusi Pareiškėjos 2023- m. kovo 3 d. prašymą Nr. KA6986 (toliau – Prašymas) dėl vienkartinės pašalpos skyrimo, nagrinėjo jį Šiaulių rajono savivaldybės socialinės paramos skyrimo komisijos (toliau – Paramos skyrimo komisija) posėdyje, kurio metu rekomenduota „*neskirti L. K. (duomenys neskelbtini) vienkartinės pašalpos, nes prašymas neatitinka Tvarkos aprašo nurodytų reikalavimų (Tvarkos apraše nėra numatytos kompensavimo tvarkos ortodonto paslaugoms apmokėti)*“.

Skundžiamame sprendime Atsakovė pažymėjo, jog Paramos skyrimo komisija priėmė sprendimą neskirti vienkartinės pašalpos.

Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Įstatymas) 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog savivaldybės taryba tvirtina piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašą, kuriame nustato: piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo tvarką (prašymų-paraiškų priėmimo; trūkstamų dokumentų pateikimo; duomenų apie turtą pateikimo; piniginės socialinės paramos skyrimo ir mokėjimo; prašymus-paraiškas pateikusiu asmenų informavimo apie piniginės socialinės paramos skyrimą ar neskirimą; neteisėtai gautos ar išmokėtos piniginės socialinės paramos išskaičiavimo; paskirtos, bet laiku neatsiimtos piniginės socialinės paramos, taip pat mirus asmeniui, kurio vardu bendrai gyvenantiems asmenims mokama piniginė socialinė parama, arba mirus vienam gyvenančiam asmeniui paskirtos ir iki kito mėnesio po jo mirties neišmokėtos piniginės socialinės paramos išmokėjimo procedūras); pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais šiame įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa; apmokama skola už būstą; kompensuojamos išlaidos už didesnę karšto ir geriamojo vandens kiekį, negu šiame įstatyme nustatytas normatyvas; kompensuojamos šiame įstatyme nenurodytos būsto išlaikymo išlaidos ir kita) ir kuriems esant ši parama didinama, mažinama, skiriama ne visiems bendrai gyvenantiems asmenims, sustabdomas, nutraukiamas ar atnaujinamas jos mokėjimas; bendruomeninių organizacijų ir (ar) religinių bendruomenių, ir (ar) religinių bendrijų, ir (ar) kitų nevyriausybinių organizacijų atstovų, ir (ar) gyvenamosios vietovės bendruomenės narių, ir (ar) seniūnaičių, ir (ar) kitų suinteresuotų asmenų pasitelkimo dalyvauti svarstant klausimus dėl piniginės socialinės paramos skyrimo tvarką bei jų teises ir pareigas.

Taigi, savivaldybės tarybos turi teisę nustatyti pagrindus, kai socialinė parama skiriama kitais Įstatyme nenumatytais atvejais (skiriama vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa).

Šiaulių rajono savivaldybėje pinigine socialine parama vadovaujantis Šiaulių rajono savivaldybės Piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 31 d. sprendimu Nr. T-203 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės Piniginės socialinės paramos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (minėta – Aprašas). Šis Aprašas taikomas nepasiturintiems gyventojams, deklaravusiems gyvenamąją vietą ar įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą Šiaulių rajono savivaldybėje, ar nedeklaravusiems gyvenamosios vietos ir neįtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, tačiau faktiškai gyvenantiems Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje, taip pat asmenims, kurie Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje nuomojasi būstą.

Savivaldybės administracija, teikdama pinigine socialine parama, turi teisę skirti arba neskirti vienkartinę pašalpą 38–53 punktuose numatyta tvarka ir (arba) skirti socialinę paramą Įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje numatytais atvejais arba jos neskirti ar nutraukti jos teikimą. (Tvarkos aprašo 33 punktas). Vienkartinės, tikslinės, periodinės, sąlyginės pašalpos Įstatyme nenumatytais atvejais skyrimas ir teikimas priklauso nuo savivaldybės finansinių galimybių. Vienkartinės, tikslinės, periodinės, sąlyginės pašalpos skiriamos siekiant padėti bendrai gyvenantiems asmenims arba vienam gyvenančiam asmeniui, patekus į sunkią materialinę padėtį, kai yra išnaudotos visos kitos pajamų gavimo galimybės. Vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa Įstatyme nenumatytais atvejais skiriama Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Komisijos teikimu, išskyrus Aprašo 39.2 ir 39.3 papunkčiuose išvardintais atvejais (tvarkos aprašo 37 punktas). Vienkartinė Įstatyme nenumatytais atvejais pašalpa skiriama pagal Aprašo 39 punktą, kuriame pateiktas baigtinis sąrašas atvejų, kuomet ši pašalpa gali būti skiriama.

Kaip teisingai pažymi atsiliepiame Atsakovė, Apraše nurodytas baigtinis sąrašas atvejų, kada gali būti skiriama pinigine parama (vienkartinė, tikslinė, periodinė, sąlyginė pašalpa). Apraše, kaip ir nurodyta Pareiškėjai pateiktame atsakyme, nėra numatyta galimybė skirti pašalpos už suteiktas ortodonto paslaugas vaikui.

Taigi, Atsakovė, tinkamai vertino faktines aplinkybes ir vadovaudamasi Aprašo nuostatomis pagrįstai neskyrė Pareiškėjai vienkartinės pašalpos ortodonto paslaugoms apmokėti, nes tokio atvejo Apraše nenumatyta.

Pažymėtina, jog viešojo administravimo subjektai savo veikloje turi vadovautis teisės aktais ir negali savarankiškai taikyti teisės aktų nuostatas, ar interpretuoti jas kitaip, nei yra tikroji jų paskirtis. Atsakovė, paisydama Aprašo reikalavimų, neurėjo teisės daryti išimčių ar išlygų ir skirti Pareiškėjai vienkartinę pašalpą už ortodonto paslaugas vaikui, nes, Šiaulių rajono savivaldybės tarybos valia toks atvejis nėra numatytas.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą ir nustatytas faktines aplinkybes, vadovaudamasi šiame sprendime nurodytu teisiniu reglamentavimu, konstatuoja, jog Atsakovė, nagrinėdama Pareiškėjos prašymą skirti vienkartinę pašalpą, priėmė administracinį sprendimą, kuris atitinka reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus, todėl paliktinas galioti.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

L. K. (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skusti Regionų apygardos administracinio teismo Šiaulių rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos nariai

Linas Dagys

Svetlana Sinkevičienė